

Druk nr 1154

Warszawa, 19 listopada 2002 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-138-02

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o dokonywaniu europejskich zgłoszeń patentowych oraz skutkach patentu europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej**
co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

W projekcie nie została określona data wejścia ustawy w życie, gdyż, zgodnie z przepisem art. 169 ust. 2 Konwencji o udzielaniu patentów europejskich, przewiduje się, że ratyfikacja lub przystąpienie do niej staje się skuteczne pierwszego dnia trzeciego miesiąca po złożeniu dokumentu ratyfikacji lub przystąpienia. Tym samym data wejścia ustawy w życie będzie możliwa do ustalenia po ratyfikacji wymienionej Konwencji przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o dokonywaniu europejskich zgłoszeń patentowych oraz skutkach patentu europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) Konwencji – rozumie się przez to Konwencję o udzielaniu patentów europejskich (Konwencję o patencie europejskim) z dnia 5 października 1973 r. zmienioną Aktami Rewizyjnymi z dnia 17 grudnia 1991 r. i z dnia 29 listopada 2000 r. oraz decyzjami Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej z dnia 21 grudnia 1978 r., z dnia 13 grudnia 1994 r., z dnia 20 października 1995 r., z dnia 5 grudnia 1996 r. i z dnia 10 grudnia 1998 r. (Dz. U. ...);
- 2) europejskim zgłoszeniu patentowym – rozumie się przez to zgłoszenie w celu uzyskania patentu europejskiego dokonane na podstawie Konwencji;
- 3) patencie europejskim – rozumie się przez to patent udzielony przez Europejski Urząd Patentowy na podstawie Konwencji;
- 4) Prawie własności przemysłowej – rozumie się przez to ustawę z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 508);
- 5) Urzędzie Patentowym – rozumie się przez to Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. Do europejskiego zgłoszenia patentowego i patentu europejskiego, wyznaczającego Rzeczpospolitą Polską jako kraj ochrony, stosuje się Konwencję, przepisy niniejszej ustawy oraz Prawa własności przemysłowej.

Art. 3. 1. Europejskie zgłoszenie patentowe, z wyjątkiem europejskich zgłoszeń wydzielonych, może być dokonane w Urzędzie Patentowym.

2. W przypadku gdy zgłaszającym jest obywatel polski lub osoba prawna mająca odpowiednio miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonanie europejskiego zgłoszenia patentowego następuje po uprzednim zgłoszeniu wynalazku w Urzędzie Patentowym. Uprzednie zgłoszenie wynalazku nie jest wymagane, jeżeli do europejskiego zgłoszenia patentowego zgłaszający dołączył jego tłumaczenie na język polski.

Rozdział 2

Skutki europejskiego zgłoszenia patentowego

Art. 4. 1. Do każdego europejskiego zgłoszenia patentowego opublikowanego w sposób określony w Konwencji, w którym Rzeczpospolita Polska została wyznaczona jako kraj ochrony, stosuje się odpowiednio przepisy art. 25 ust. 3, art. 26 ust. 2 i art. 287 oraz - z zastrzeżeniem ust. 2 - art. 288 Prawa własności przemysłowej.

2. Jeżeli roszczenie, o którym mowa w art. 287 Prawa własności przemysłowej, jest wywodzone z ogłoszenia o zgłoszeniu wynalazku, może być ono dochodzone od daty zamieszczenia w Biuletynie Urzędu Patentowego informacji o tłumaczeniu na język polski zastrzeżeń patentowych europejskiego zgłoszenia patentowego, złożonym przez zgłaszającego w Urzędzie Patentowym. Przepisy art. 7 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

3. Informację, o której mowa w ust. 2, Urząd Patentowy zamieszcza niezwłocznie po otrzymaniu tłumaczenia. Informacja obejmuje tytuł wynalazku oraz wskazanie klas według międzynarodowej klasyfikacji patentowej.

4. Osoby trzecie mogą zapoznawać się z tłumaczeniem, o którym mowa w ust. 2, od dnia ogłoszenia informacji o tym tłumaczeniu.

Art. 5. 1. W przypadku gdy europejskie zgłoszenie patentowe zostanie odrzucone, wycofane lub uznane za wycofane, może ono być, na warunkach określonych w Konwencji, uznane za zgłoszenie o udzielenie patentu lub prawa ochronnego na wzór użytkowy na podstawie Prawa własności przemysłowej.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 zgłaszający jest obowiązany uiścić, najpóźniej w terminie dwóch miesięcy od daty doręczenia wezwania, opłaty przewidziane dla zgłoszeń dokonanych w Urzędzie Patentowym, oraz dostarczyć tłumaczenie na język polski europejskiego zgłoszenia patentowego.

3. Tłumaczenie europejskiego zgłoszenia patentowego, o którym mowa w ust. 2, w części obejmującej opis zgłoszeniowy wynalazku w rozumieniu art. 44 ust. 1 Prawa własności przemysłowej, a także skrót opisu, powinny być złożone w dwóch egzemplarzach.

Rozdział 3

Skutki patentu europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 6. 1. Przez uzyskanie patentu europejskiego, w którym Rzeczpospolita Polska została wyznaczona jako kraj ochrony, nabywa się, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, takie same prawa, jakie przyznaje patent udzielony na podstawie Prawa własności przemysłowej.

2. Uprawniony z patentu europejskiego jest obowiązany złożyć w Urzędzie Patentowym tłumaczenie patentu europejskiego na język polski w terminie trzech miesięcy od daty opublikowania przez Europejski Urząd Patentowy informacji o jego udzieleniu.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli w wyniku rozpatrzenia sprzeciwu przez Europejski Urząd Patentowy patent europejski zostanie zmieniony.

4. W przypadku niespełnienia wymogów, o których mowa w ust. 2 i 3, Urząd Patentowy wydaje decyzję stwierdzającą nieważność patentu europejskiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od daty jego udzielenia.

Art. 7. 1. Tłumaczenie patentu europejskiego, o którym mowa w art. 6 ust. 2 i 3, Urząd Patentowy publikuje niezwłocznie po otrzymaniu tego tłumaczenia, zamieszczając datę publikacji przez Europejski Urząd Patentowy informacji o udzieleniu patentu europejskiego.

2. W przypadku gdy zakres przedmiotowy patentu europejskiego określony w tłumaczeniu, o którym mowa w art. 6 ust. 2, jest węższy od jego zakresu określonego w

języku postępowania przed Europejskim Urzędem Patentowym, przyjmuje się, że tekstem autentycznym patentu europejskiego jest, z wyjątkiem postępowania o unieważnienie patentu europejskiego, jego tłumaczenie.

3. W każdym czasie uprawniony z patentu europejskiego może złożyć tłumaczenie poprawione, które, z zastrzeżeniem ust. 4, wywołuje skutek prawny po dokonaniu jego publikacji przez Urząd Patentowy. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

4. Każdy, kto w dobrej wierze stosuje wynalazek lub poczynił rzeczywiste i poważne przygotowania do jego stosowania w sposób nie powodujący naruszenia patentu europejskiego, o którym mowa w ust. 2, może nadal, po dacie publikacji tłumaczenia poprawionego, stosować wynalazek nieodpłatnie w ramach swojego przedsiębiorstwa lub dla swoich potrzeb.

5. Uprawniony z patentu europejskiego jest obowiązany uiścić opłatę za publikację tłumaczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2, w terminie trzech miesięcy od daty doręczenia wezwania, w wysokości określonej dla opłaty za publikację i druk opisu określonej w przepisach wydanych na podstawie Prawa własności przemysłowej.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do każdego tłumaczenia poprawionego, o którym mowa w ust. 3.

Rozdział 4

Opłaty okresowe za ochronę wynalazku

Art. 8. 1. Za ochronę wynalazku, na który został udzielony patent europejski Urząd Patentowy pobiera opłaty okresowe począwszy od roku następującego po roku, w którym Europejski Urząd Patentowy opublikował informację o jego udzieleniu. Opłat okresowych nie pobiera się w przypadku, o którym mowa w art. 6 ust. 4.

2. Opłaty okresowe, o których mowa w ust. 1, uiszcza się w wysokości określonej w przepisach wydanych na podstawie Prawa własności przemysłowej dla wynalazków, na które udzielono patentu w Rzeczypospolitej Polskiej.

3. W przypadku gdy pierwsza opłata okresowa ustalona stosownie do ust. 1 i 2 ma dotyczyć części okresu ochrony, wysokość tej opłaty przyjmuje się proporcjonalnie do części tego okresu, obliczonego w latach w stosunku do całego okresu ochrony.

Rozdział 5

Przepis końcowy

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie z dniem

UZASADNIENIE

Celem uchwalenia niniejszej ustawy jest uregulowanie tych kwestii, które Konwencja o udzielaniu patentów europejskich pozostawia do decyzji państw stron. Do kwestii tych należy m.in.:

- możliwość dokonania europejskiego zgłoszenia patentowego w urzędzie krajowym,
- określenie skutków patentu europejskiego w państwie członku Konwencji,
- uiszczanie opłat okresowych za ochronę wynalazku.

W szczególności ustawa wprowadza (art. 3) dla polskich osób fizycznych i prawnych, ubiegających się o patent europejski, obowiązek uprzedniego dokonania zgłoszenia w Urzędzie Patentowym, chyba że europejskie zgłoszenie patentowe zostanie dokonane w Urzędzie Patentowym i wraz z nim będzie złożone jego tłumaczenie na język polski. Przepis ten jest konsekwencją art. 40 Prawa własności przemysłowej (pwp), który mówi, że „wynalazek, na który polska osoba prawna bądź obywatel polski, mający miejsce zamieszkania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, chce uzyskać patent za granicą, może być zgłoszony za granicę w celu uzyskania ochrony dopiero po zgłoszeniu go w Urzędzie Patentowym” i ma na celu zabezpieczenie możliwości kontroli nad wynalazkami dotyczącymi obronności i

bezpieczeństwa państwa w odniesieniu do wynalazków, które mogłyby być uznane za tajne (art. 56 i następne pwp).

Postanowienia te pozostają w zgodzie z art. 75 ust. 2 Konwencji, który przewiduje w tym zakresie możliwość stosowania ustawodawstwa krajowego dotyczącego tajności wynalazków ze względu na interes państwa (art. 77 ust. 1 Konwencji).

Przepis ten, zgodnie z art. 40 pwp nie obejmuje wynalazków dokonanych przez cudzoziemców, ponieważ wynalazki takie nie mogą być poddane krajowej procedurze utajniania. Tym samym spełnia konstytucyjny warunek (art. 31 ust. 3 Konstytucji), aby ewentualne ustawowe ograniczenie konstytucyjnych praw (równości wobec prawa) nie wykraczało poza konieczność.

Projektowana ustawa, nakładając w art. 3 ust. 2 jedynie na podmioty polskie, obowiązek uprzedniego zgłoszenia wynalazku, nie powoduje sprzeczności z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa (art. 32 Konstytucji RP), skoro Konstytucja w art. 31 ust. 3 przewiduje możliwość ustawowego ograniczenia praw konstytucyjnych w zakresie, jaki jest niezbędny ze względu na bezpieczeństwo lub porządek publiczny. Oba te warunki zostały spełnione w ustawie – Prawo własności przemysłowej, które ze względu na bezpieczeństwo państwa przewiduje (art. 40, 56 i następne), że każde zgłoszenie wynalazku i wzoru użytkowego polskiej osoby prawnej bądź obywatela polskiego, które miałyby być przedmiotem zgłoszenia za granicą, musi być najpierw dokonane w Urzędzie Patentowym w Polsce w celu przeprowadzenia postępowania, czy nie powinno być uznane, ze względu na przedmiot rozwiązania, za tajemnicę państwową (art. 60 pwp).

Przewidziana w ustawie możliwość dokonania zgłoszenia europejskiego wraz ze złożeniem jego tłumaczenia na język polski zastępczo spełnia warunek uprzedniego zgłoszenia wynalazku w Polsce i jest dla zgłaszających znacznym ułatwieniem. W sytuacji bowiem gdy, zgodnie z Konwencją, zgłaszający chciałby w zgłoszeniu europejskim wyznaczyć Polskę jako kraj ochrony nie musiałby wówczas dokonywać dwóch odrębnych zgłoszeń o udzielenie dwóch patentów, które miałyby wywoływać ten sam skutek w Polsce (art. 139 ust. 3 Konwencji przewiduje możliwość uregulowania w prawie krajowym takich sytuacji).

Tłumaczenie takie jest jednocześnie konieczne i wystarczające do przeprowadzenia niezbędnej procedury przewidzianej w pwp (art. 56 i nast.) do oceny zasadności uznania wynalazku za tajny.

Konwencja dopuszcza możliwość tłumaczenia całości zgłoszenia europejskiego (art. 65 ust. 1 Konwencji). Ustawa przewiduje tłumaczenie w pierwszej kolejności zastrzeżeń (art. 4 ust. 2).

Art. 6 ust. 2 zaś nakłada obowiązek dostarczenia do Urzędu Patentowego, w terminie 3 miesięcy od daty opublikowania przez Europejski Urząd Patentowy informacji o udzieleniu patentu europejskiego, tłumaczenia opisu patentowego na język polski (w związku z art. 65 ust. 1 Konwencji). Jednocześnie nakłada się na uprawnionego z patentu europejskiego obowiązek uiszczenia opłaty za publikację tłumaczenia (art. 7 ust. 5 ustawy w związku z art. 65 ust. 2 Konwencji).

W rozdziale 2 ustawa reguluje kwestie skutków europejskiego zgłoszenia patentowego, w szczególności zasady dochodzenia roszczeń wynikających z artykułu 288 ustawy - Prawo własności przemysłowej (art. 67 Konwencji).

Art. 8 reguluje zasady określania i wysokość opłat okresowych za ochronę wynalazku w sposób adekwatny do art. 86 Konwencji.

Nie regulując w ustawie kwestii istnienia równoległego patentu krajowego i patentu europejskiego (art. 139 ust. 3 Konwencji) założono, że decydować będzie w tej mierze wola uprawnionego.

Art. 9 dotyczący wejścia ustawy w życie nie został w projekcie sformułowany, gdyż zgodnie z zapisem art. 169 ust. 2 Konwencji przewiduje się, że ratyfikacja lub przystąpienie do niej staje się skuteczne pierwszego dnia trzeciego miesiąca po złożeniu dokumentu ratyfikacji lub przystąpienia, a więc data jej wprowadzenia musi być ściśle określona po złożeniu dokumentu ratyfikacyjnego.

Ze względu na swój charakter ustawa z istoty rzeczy nie jest sprzeczna z prawem unijnym.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy przekazano do konsultacji Krajowej Radzie Polskiego Związku Stowarzyszeń Wynalazców i Racjonalizatorów, Stowarzyszeniu Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów, Federacji Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych (NOT), Polskiej Izbie Rzeczników Patentowych, Zrzeszeniu Rzeczników Patentowych Prowadzących Kancelarie i Stowarzyszeniu Ochrony Własności Przemysłowej oraz wybitnym autorytetom naukowym z tej dziedziny z ośrodków naukowych w Warszawie, Lublinie i Krakowie.

W ramach prowadzonej konsultacji partnerzy społeczni uczestniczyli w konferencji uzgadniającej przedmiotowy projekt ustawy, a ich opinie zostały uwzględnione.

2. Zakres Oceny Skutków Regulacji

Ocena skutków wprowadzenia ustawy przygotowana w oparciu o zasady OSR została przeprowadzona w ograniczonym zakresie z uwagi na to, że to skutki dla budżetu wiązać się będą z wejściem w życie Konwencji. Przedmiotowa ustawa pociąga za sobą jedynie minimalne wydatki budżetowe związane z koniecznością zwiększenia zatrudnienia w Urzędzie Patentowym.

3. Skutki wprowadzenia ustawy

- wpływ ustawy na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Wejście w życie ustawy samo w sobie nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa, jakkolwiek przystąpienie Polski do Konwencji będzie się wiązało ze skutkami określonymi w uzasadnieniu wniosku o ratyfikację Aktu z dnia 29 listopada 2000 r. rewidującego Konwencję o udzielaniu patentów europejskich.

Obowiązywanie Konwencji spowoduje konieczność dodatkowego zatrudnienia w Urzędzie Patentowym około dziesięciu osób do obsługi zadań wynikających ze związania Polski Konwencją o udzielaniu patentów europejskich. Jeżeli przyjąć, że przeciętne wynagrodzenie pracownika służby cywilnej w Urzędzie Patentowym wynosi około 2,5 tys. zł brutto, wówczas wydatki budżetowe w skali rocznej wyniosą około 300 tys. zł. Dodatkowe zatrudnienie osób w Urzędzie Patentowym (łącznie z innymi zadaniami - 25 osób) zostało ujęte w NPPC 2000 oraz w projekcie Raportu w sprawie dostosowań instytucjonalnych w Polsce do wymogów członkostwa w Unii Europejskiej z lutego 2002r.

Z chwilą przystąpienia Polski do Konwencji o udzielaniu patentów europejskich należy liczyć się ze spadkiem ilości zgłoszeń patentowych załatwianych przez Urząd Patentowy w trybie procedury krajowej (w tym w fazie krajowej procedury międzynarodowej - PCT). Ocenia się, że w trybie krajowym po upływie kilku lat potrzebnych na załatwienie zgłoszeń oczekujących, będzie załatwianych około 1000 zgłoszeń rocznie i będą to zgłoszenia polskich zgłaszających, którzy pragną uzyskać ochronę jedynie na terytorium Polski. W ostatnich latach przeciętnie dokonywano w Urzędzie Patentowym około 6500 - 7200 zgłoszeń, które przynosiły rocznie wpływy budżetowe rządu 1,5 – 2,0 mln zł. W kilka lat po przystąpieniu do Konwencji dochody z tego tytułu zmniejszą się do kwoty 400 - 500 tys. zł. Ubytek wyniesie więc około 1 - 1,5 mln zł rocznie. Nie jest możliwe bardziej precyzyjne określenie tej sumy, gdyż opłata za każde zgłoszenie może być zróżnicowana w zależności od jego objętości, ilości załączonych dokumentów i ilości dokonywanych zmian w ogłoszeniu. Podana powyżej kwota została obliczona szacunkowo przy uwzględnieniu przeciętnego zgłoszenia.

Odmienne natomiast będą się przedstawiały dochody budżetowe związane z utrzymaniem patentów w mocy. W związku z tym, że wpływy budżetowe z tytułu utrzymania patentów w mocy obejmują różne okresy ochrony ze względu na różne daty, od których obowiązują udzielone patenty oraz odmienne okresy ochrony, za które pobierane są te opłaty (Europejski Urząd Patentowy pobiera opłaty – pierwszą za trzy lata ochrony, a następne za każdy rok oddzielnie, natomiast według polskich przepisów opłaty te pobierane są - pierwsza za pięć lat ochrony, druga za trzy lata ochrony, a wszystkie następne za okresy dwuletnie), nie jest możliwe dokładne obliczenie przewidywanych dochodów. Przyjęto więc szacunkowo dziesięcioletni okres ochrony (tyle przeciętnie jest ona utrzymywana przez uprawnionego).

Na przestrzeni ostatnich lat Urząd Patentowy udziela około 2600 patentów rocznie. Wpływy z tytułu utrzymania patentów w mocy wynoszą przeciętnie około 4,0 – 4,5 mln zł. Wpływy te nie powinny się zmienić przez okres 3, 4, a nawet 5 lat po przystąpieniu do Konwencji. Tyle bowiem czasu będzie trwało udzielanie pierwszych patentów przez Europejski Urząd Patentowy. Po tym okresie ilość patentów udzielonych na terytorium Polski może ulec kilkukrotnemu zwiększeniu, osiągając poziom podobny do poziomu takich państw jak: Hiszpania, Austria, Szwecja. Należy się spodziewać, że ilość patentów udzielanych przez Europejski Urząd Patentowy rocznie na terytorium Polski osiągnie liczbę 12 000 – 14 000. Wówczas dochody budżetowe z tytułu utrzymania ochrony wynalazków w sposób wyraźny wzrosną. Wpływy do budżetu z tego tytułu powinny w porównaniu do obecnej sytuacji wzrosnąć dwukrotnie i oscylować wokół kwoty 8 - 9 mln zł. W szacunku tym uwzględniono obowiązek odprowadzania 50% opłat do EUP. Obowiązek przekazywania przez państwa członkowskie Konwencji o udzielaniu patentów europejskich z dnia 5 października 1973 r. 50% dochodów z tytułu opłat za utrzymanie patentów europejskich został wprowadzony decyzją Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej z dnia 8 czerwca 1984 r. Od 1984 r. stawka procentowa nie została zmieniona, gdyż dochody Europejskiego Urzędu Patentowego w pełni pokrywają koszty związane z działalnością tego Urzędu, w związku z czym nie jest wymagane jej zwiększenie. Per saldo oznaczać to będzie (po upływie 3 - 5 lat) zwiększenie dochodów budżetowych o około 7 - 7,5 mln zł.

Biorąc pod uwagę fakt, że w państwach członkowskich Konwencji opłaty związane z zgłoszeniem i utrzymaniem patentu w mocy są znacznie wyższe niż w Polsce nie można wykluczyć faktu, że zostaną one w najbliższym czasie odpowiednio podwyższone. Niemożliwe jest więc dokładniejsze obliczenie dochodów zarówno z tytułu zgłoszeń, jak i utrzymania ochrony.

- wpływ regulacji na sytuację polskich podmiotów ubiegających się o patent europejski
Polscy zgłaszający ubiegający się o patent europejski (np. w krajach Unii) będą mogli w zgłoszeniu europejskim wyznaczyć Polskę, a tym samym, jeśli uzyskają patent będzie on skuteczny na terytorium Polski. Unika się w ten sposób prowadzenia dwóch postępowań (przed polskim Urzędem Patentowym i Urzędem Europejskim). Obowiązek uprzedniego wniesienia zgłoszenia w języku polskim do Urzędu Patentowego (bądź tłumaczenia europejskiego zgłoszenia, jeżeli będzie ono dokonane za pośrednictwem Urzędu Patentowego) nie będzie pociągał za sobą wniesienia jakichkolwiek opłat przez zgłaszającego. Zgłaszający poniesie wyłącznie koszty związane z procedurą europejską przed Europejskim Urzędem Patentowym, uzyskując równocześnie patent na terytorium Polski.
- wpływ regulacji na rynek pracy
Wprowadzenie ustawy będzie miało wpływ na działalność zawodową rzeczników patentowych. Skutki przystąpienia do Konwencji odczują te kancelarie czy zespoły rzecznikowskie, które są zorientowane na obsługę zagranicznych zgłoszeń patentowych przed polskim Urzędem Patentowym. Głównie chodzi tu o kancelarie mające siedzibę w Warszawie, które ze względu na uprzywilejowaną lokalizację są najczęściej powoływane do reprezentowania zagranicznych zgłaszających.
Zgłoszenia zagraniczne zarówno te, które są rozpatrywane obecnie w trybie krajowym, jak i te, które weszły w fazę krajową po zakończeniu procedury PCT, od momentu związania Polski Konwencją o udzielaniu patentów europejskich, będą rozpatrywane przez Europejski Urząd Patentowy. W ostatnich latach do Urzędu Patentowego wpływało rocznie około 4500 - 4900 zgłoszeń zagranicznych, w tym około 3500 - 3700 w procedurze międzynarodowej (PCT). Po przystąpieniu do Konwencji zgłoszeń tych będzie śladowa ilość. Skutki dla kancelarii rzecznikowskich będą rozłożone jednak w okresie 4 - 5 lat. Tyle bowiem czasu będzie trwało załatwianie zgłoszeń, które już wpłynęły do polskiego Urzędu Patentowego. W tym czasie kancelarie, o których mowa, będą musiały przeorientować swoją działalność na:
 - reprezentowanie zgłaszających przed Europejskim Urzędem Patentowym (polscy rzecznicy będą posiadali takie same uprawnienia jak rzecznicy EUP) oraz,
 - na wspomaganie naszych podmiotów gospodarczych nie tylko w procesie zgłaszania wynalazków do ochrony, ale w szeroko rozumianym procesie zarządzania wiedzą chronioną.

W najbliższym czasie będzie konieczne radykalne wzmocnienie służb rzecznikowskich w przedsiębiorstwach lub zwiększenie dla nich zewnętrznej obsługi rzecznikowskiej, w związku ze zwiększonym ryzykiem naruszenia cudzych praw patentowych i potrzebą prowadzenia na odpowiednim poziomie własnej polityki patentowej.

Ze względu na niejawność danych dotyczących dochodów kancelarii i zespołów rzecznikowskich z tytułu obsługi zgłoszeń zagranicznych, a także ze względu na brak możliwości aproksymacji procesów przystosowawczych, trudno jest nawet w przybliżeniu oszacować różnicę między obecnymi dochodami a dochodami, jakie będzie przynosić ich działalność po wejściu w życie ustawy.

- wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

W wyniku wprowadzenia w życie przedmiotowej ustawy, będącej konsekwencją przystąpienia Polski do Konwencji o udzielaniu patentów europejskich, możliwość uzyskania ochrony patentowej w naszym kraju będzie identyczna z możliwościami uzyskiwania tej ochrony w państwach będących członkami Konwencji (głównie Unii Europejskiej). W sposób oczywisty będzie to skutkowało zwiększoną ilością patentów udzielanych w Polsce na rzecz podmiotów zagranicznych, co spowoduje konieczność zrewidowania wielu metod działalności przedsiębiorstw, w tym sposobów zarządzania wiedzą chronioną, rodzajów i jakości podejmowanych w tym zakresie decyzji.

W procesie światowego rozwoju wiedza chroniona odgrywa szczególną rolę. Zakres, ilość i jakość tej wiedzy wykorzystywanej w przedsiębiorstwie przesądza o jego efektywności działania i pozycji na rynku. Poziom wiedzy jawnej lecz chronionej ma olbrzymi wpływ na konkurencyjność przedsiębiorstw. Istnieje wyraźne sprzężenie między ilością i jakością wykorzystywanej wiedzy chronionej a funkcjonowaniem przedsiębiorstwa. Wiedza ta ma wpływ na kondycję przedsiębiorstwa, ale i odwrotnie – kondycja przedsiębiorstwa ma wpływ na rodzaj i jakość wykorzystywanej wiedzy chronionej. Problematyka zarządzania wiedzą chronioną w przedsiębiorstwie ma szczególne znaczenie w okresie przemian w gospodarce polskiej. Radykalna zmiana warunków i zasad funkcjonowania przedsiębiorstw, tworzenie gospodarki rynkowej, szerokie otwarcie się naszego kraju na współpracę międzynarodową, w sposób oczywisty skłania do zmiany podejścia do problematyki ochrony wiedzy. Ochrona patentowa jest elementem, który brany jest pod uwagę przez potencjalnych inwestorów zagranicznych, w związku z czym można zakładać, że przystąpienie do Konwencji przyczyni się do większego zainteresowania inwestowaniem w Polsce. Powstaną także dogodniejsze warunki do transferu technologii, co bezpośrednio

będzie rzutować na konkurencyjność gospodarki naszego kraju i nasz udział w międzynarodowym podziale pracy.

Urząd Patentowy RP będzie partycypował w środkach finansowych Europejskiej Organizacji Patentowej przeznaczonych na realizację projektów mających na celu modernizację infrastruktury technicznej urzędów państw członkowskich. Ponadto, w związku z pełnym włączeniem Polski do skomputeryzowanych systemów informacyjnych EPO, nasz przemysł będzie posiadał szerszy i bezpłatny dostęp do najnowszej informacji o nowych rozwiązaniach technicznych, co ma ogromne znaczenie dla rozwoju gospodarki. Istniejące w Polsce regionalne ośrodki informacji patentowej, w ilości 16, zostaną włączone do sieci PATLIB (europejskiej sieci ośrodków informacji patentowej) i będą korzystać z dofinansowania ze strony Europejskiego Urzędu Patentowego. Obecnie ośrodki te, pomimo posiadania dobrze wyszkolonej kadry, nie są w stanie, ze względów finansowych, sprostać wymaganiom gospodarki.

- wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście ustawy w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków związanych z sytuacją i rozwojem regionów.

**UZASADNIENIE EUROPEJSKIEGO CHARAKTERU
PROJEKTU USTAWY O DOKONYWANIU EUROPEJSKICH ZGŁOSZEŃ
PATENTOWYCH ORAZ SKUTKACH PATENTU EUROPEJSKIEGO W
RZECZYPOSPOLITRZ POLSKIEJ**

Celem przedłożonego projektu jest wywiązanie się Polski ze zobowiązań, jakie przyjęła na siebie na mocy Artykułu 66 Układu Europejskiego:

„1. Polska będzie nadal doskonaliła ochronę praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej aby do końca piątego roku od wejścia w życie niniejszego Układu, osiągnąć poziom ochrony podobny do tego istniejącego we Wspólnocie, również w zakresie porównywalnych środków dochodzenia takich praw.

2. Do końca piątego roku od wejścia w życie niniejszego Układu, Polska wystąpi o przyjęcie do Konwencji Monachijskiej o udzielaniu patentów europejskich z dnia 5 października 1973 roku i przystąpi do innych wielostronnych konwencji o ochronie praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej, o których mowa w załączniku XIII punkt 1, których Państwa Członkowskie są Stronami lub które są de facto przez państwa członkowskie stosowane.”

Termin realizacji powyższych zobowiązań upłynął 01.02.1997 roku.

Projekt reguluje te kwestie, które Konwencja o udzielaniu patentów europejskich pozostawia do decyzji państw stron, a w szczególności:

- możliwość dokonania europejskiego zgłoszenia patentowego w urzędzie krajowym,
- określenie skutków patentu europejskiego w państwie stronie Konwencji,
- uiszczanie opłat okresowych za ochronę wynalazku.

Ustawa wprowadza (art. 3) wobec polskich osób fizycznych i prawnych ubiegających się o patent europejski, obowiązek uprzedniego dokonania zgłoszenia w Urzędzie Patentowym chyba że dokonają europejskiego zgłoszenia patentowego w Urzędzie Patentowym dołączając jego tłumaczenie na język polski.

Jest to znaczne ułatwienie dla zgłaszających, którzy chcieliby wyznaczyć Polskę na kraj ochrony gdyż nie będą zmuszeni dokonywać dwóch oddzielnych zgłoszeń o udzielenie dwóch patentów, które miałyby wywoływać ten sam skutek w Polsce.

Projekt ten jest istotnym krokiem w kierunku zapewnienia dostatecznego poziomu harmonizacji prawa polskiego z prawem europejskim.

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sekr. Min. DH/1034/2002/DPE/MK

Warszawa, 10 lipca 2002 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy w sprawie dokonywania europejskich zgłoszeń patentowych oraz skutków patentu europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, z prawem Unii Europejskiej wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106 poz. 494), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-138-02) uprzejmie informuję, że jest on zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa ma celu wprowadzenie przepisów umożliwiających funkcjonowanie w Polsce przepisów Europejskiej Konwencji Patentowej

Wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej są stronami Europejskiej Konwencji Patentowej. Polska jakkolwiek przystępuje do Aktu rewidującego, to do czasu wejścia tego Aktu w życie, będzie związana przepisami Europejskiej Konwencji Patentowej.

W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Jarosław Ristras
Za: Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU
Jarosław Ristras

Do uprzejmiej wiadomości:

Pan Jacek Piechota
Minister Gospodarki

Pani Alicja Adamczak
Prezes Urzędu Patentowego

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 3 grudnia 2002 r.

Cena 0,93 zł + 22% VAT

